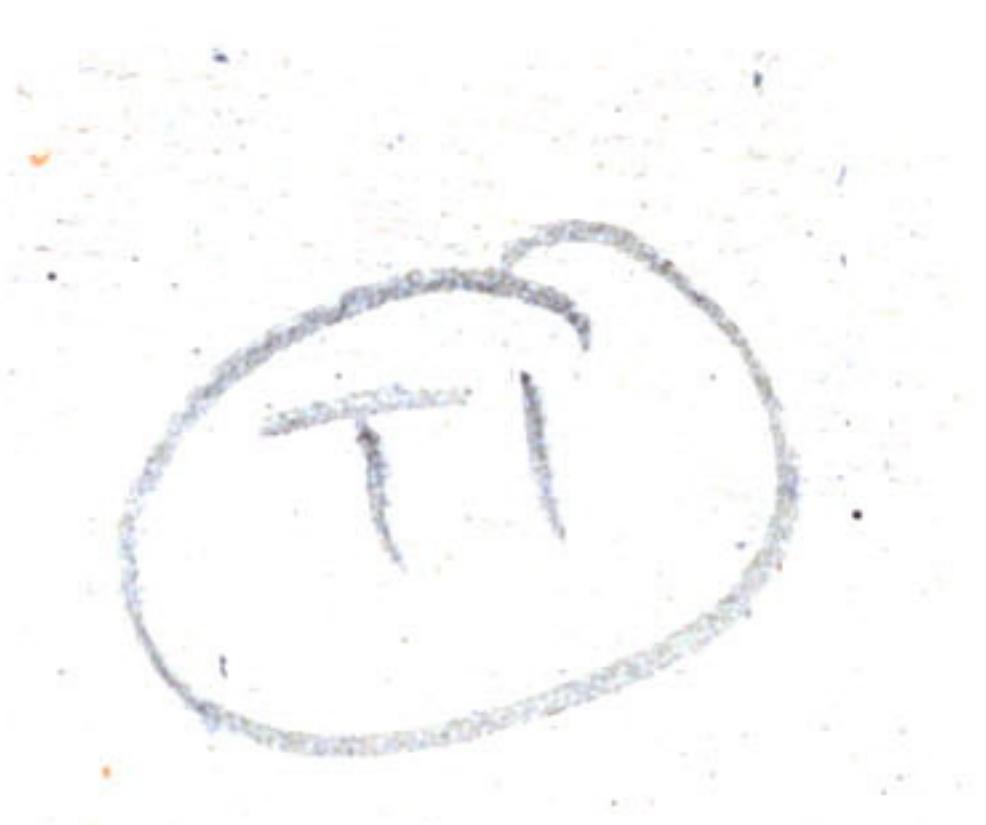

Gujrati (P)

⑤

315g

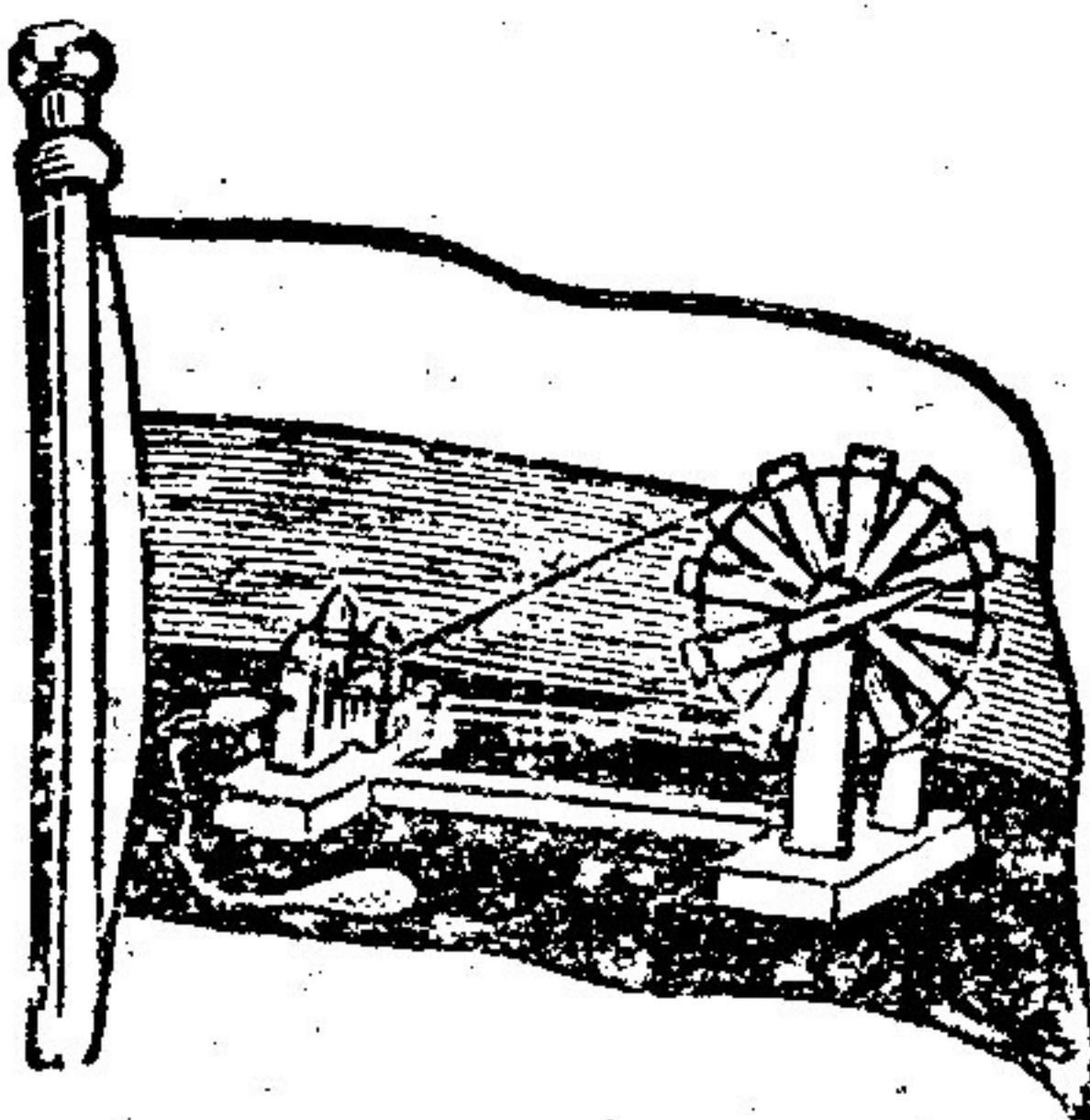
3159 g

Nobalrus Deuko yene birew
Sawes am

બુદ્ધિ નો વાર્તા

થાને

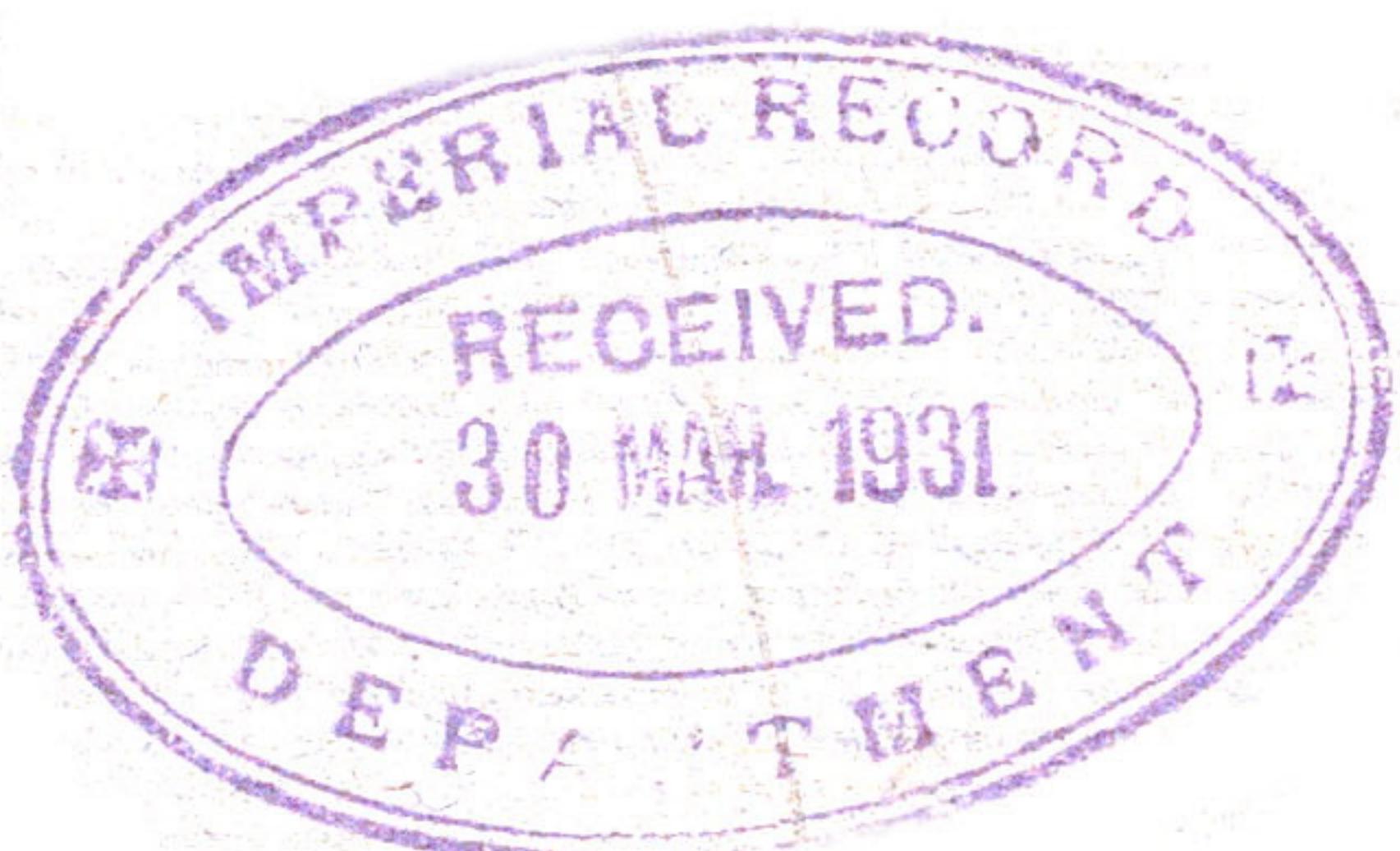
સુરાનો રંગામ.

શા દતીલાલ કાપગંડ

ડ. એગમપુરા આમલાશેરી - સુરત.

ક્રિં. પત ૧ થાને।

* नाभत—डंडा *

— ■ १६० ■ —

डंडा वाण्यो। ने हीलहु धममभी रे लोल;
 अचेने अंगे लाणी लाहू राज—डंडा.
 मानव टोणां मणीने एकडां रे लोल;
 धारासणुना अगर उपर धाय राज—डंडा.
 चालीस पीशाचपणुं हाखवे रे लोल;
 स्वयंसेवक छासे सोटा आय राज—डंडा.
 चालीस अनी गया उडावरा रे लोल;
 धालेरामां भान भुक्ती लटकाय राज—डंडा.
 सुठी मरडीने भीठुं छोडावे रे लोल;
 हुरे त्यारे हुस्वामाडी ज्ञय राज—डंडा.
 चालीस उपरी पाषाणु हृदयनो रे लोल;
 धाड पडावे धंधुकानी मांह्य राज—डंडा.
 असुर अमलहार वीरभगामनो रे लोल;
 सधनीड भाणी भुराये थाय राज—डंडा.
 कंडा करडीने ओरत जतना रे लोल;
 हुच्छकारानी माझेक ए हुरभाय राज—डंडा.
 दाढनी कुष्ट खी ठाठवा रे लोल;
 श्रोणितमां सधनीडि भीज्ञय राज—डंडा.
 गाणो हृषि सधनीडिने गर्वथी रे लोल;
 भनमां भाषुक्षु झुलाय राज—डंडा.

છોડિને શર્મ સ્વી જાતની રે લોલ;
 દીનબાઈ તો ધુંવા કુંવા થાય રાજ—ડૉકે।
 જુદ્ધમીના પુન્ય હું પ્રરવર્ય રે લોલ;
 તુટ્યાં નીતી ને એનાં ન્યાય રાજ—ડૉકે।
 નોખત વાગે છે એના નાશની રે લોલ;
 ડોલતાં એના આસનીયાં હેખાય રાજ—ડૉકે।

﴿ અંગ્રેજા ﴾

જેણુ તને દુધ હીધું તેનું લોહી ધીધું. અંગ્રેજા.
 જેણુ તને અનન આપ્યું, તેનું કુપા ખાજ્યું. , ,
 જેણુ તને વસ્ત્ર આપ્યાં, તેના હાથ કાપ્યા. , ,
 જેણુ તને વાસ હીધા, તેનાં વાસ લીધા. , ,
 જેણુ તને એથ હીધો, તેનો દોહ કીધો. , ,
 સાધુનો વેશ બનાયો, તું રાવણુ ઝાયો. , ,
 ભીક્ષા લેવાને ખહાને, ઝસાવી સીતાને. , ,
 કાઢી અંગ્રેજ શાળા, ખાજ્યાં ખાળ ખાળા. , ,
 કુલી હમારી વાડી, મારી તે કુહાડી. , ,
 હિંદના રક્તનાં પાને, તું પૈષે પોતાને. , ,
 લેદ નીતિનાં પ્રમાણુ, તું સ્વાર્થ જાણુ. , ,

૩

જ્યારે ગાંધીજી જાગ્યા, તારા બાર વાગ્યા. „
 અસહકારને ખડાને, તું થાશો ડેકાણું. „
 મીઠાંનો કાયદો ઉથાપે, રહારા હોર કાપે. „
 સમય પ્રમાણે તારી, મતિ ગઈ છે મારી. „
 સવાન શીકારી છોડે, હૃદી પર હોડે. „
 ચોલીસનો કેર કાળો, ભારતમાં ભાળો. „
 મીઠાંની ઝુકી ન છુટે, ભલે હાથ તુટે. „
 સહુ સલુણું થઈને, ભલે પ્રાણું દફુને. „
 હણાવો લવણુનો લઈએ, ભલે જેલ જઈએ. „
 ન્યાય નીતિ નાં જાણો, તું સ્વાર્થ પીછાણું. „
 પડજે ગાંધીને પાય, નથી ખીનો ઉપાય. „
 માહન માંગણી પુરાસે, રહાડું હીત થાશો. „
 ભારત કહી નહું મરશો, ભલે વજ વરશો. „

વંદે ભાતરમ्.

છોટા બડા ચરખારી, સુતરકા મોરા કંતના.
 એક સુખ પાયા મયને, ગાંધીજીને રાજ્યમે. (૨)
 છોટી છોટી મુંહીયારી, તકલીકા મોરા કંતના-છોટા.

એક સુખ પાયા મયને, ગાંધીજીનું રાજમે. (૨)
 શુદ્ધ સ્વરૂપ હે શી રી, વસ્ત્રોકા મોરા પહેરના-છોટા.
 એક સુખ પાયા મયને, મોહનકે રાજમે. (૨)
 ધા રા સ ણુ મે રી, નીમકિકા મોરા લુંઠના-છોટા.
 એક હુખ પાયા મયને, આલમકે રાજમે. (૨)
 હુવા જુઃભી અમલદારી લાઠીકા મોરા જીતના-છોટા.
 એક સુખ પાયા મયને, સરદાર કે રાજમે. (૨)
 ન ઢી ય ન કી ના રા રી, લાષણુકા મોરા સુનના-છોટા.
 એક સુખ પાયા મયને, વલલકે રાજમે. (૨)
 ધર ધરમે વડે વાવટેરી, ચેહીસે મોરા ઐતના-છોટા.
 એક હુખ પાયા મયને, પોઢીસકે રાજમે. (૨)
 દીધ પરે સાનીરી, સત્યસે મોરા એતના-છોટા.
 એક હુખ પાયા મયને, અમલદારીનું રાજમે (૨)
 ઘાલેલા ધંધુકારી, અત્યાર રેંડા મોરા હેખના-છોટા.
 એક હુખ પાયા મયને, પોઢીસકે રાજમે. (૨)
 અસ્વ ચલાયે ઓરતોપેરી, નજરેસે મોરા હેખના-છોટા.
 એ સુખ પાયા મયને, જવાહરકે રાજમે. (૨)
 નીંદમે હુવે વીરેકોરી, જગતાયા મોરા હુખના-છોટા.
 એક સુખ પાયા મયને, બાપુકે રાજમે. (૨)
 જહાંપે અડકા જેલ મેરી, જગતી મોરા હેસના. (૩)

૫

રાગ-સંયદાનો

—•—

જુદ્ધમીએ જુદ્ધમ મચાંયોરે જણે એને હૃડકવા હાલ્યોરે-જુ.
 નીશસ્થો સામે શસ્ત્ર ચક્કાવી, વતૌવે કાળો તેર;
 સાપ સમા એ કુંઝાળા મારી, ઇલાવે હીંહમાં તેર-જુ.
 હીંહના હીરા પડી પડી, જેવમાં ભરતો જાય;
 જેલ ભરતાં થાકી ગયો ત્યારે, ગુંડા શોહી ચલાય-જુ.
 દેશ તણા સંઈનીક બનીને, શુરાએ મરવા જાય,
 દેશદ્રોહીએ પંડિતાનાં લોલે, દંડા ચક્કાવવા ધાય-જુ.
 બચકા ભરીને મીઠું છોડવે, એક પર ધસી દશ બાર,
 નાગાં કરી અંડકોશ દુખાવે, ધીજ્જાર એનો અવતાર-જુ.
 કેને મારો છો કેણું તમે છો, દેશદ્રોહીએ કરોને વીચાર;
 ધરમાં પેસીને જેણે નખોદ વાજ્યું કાં એનો તેના હુથીયાર-જુ.
 સંઈનીક ધીચારા અડીંસક બનીને, ડાંસે છેંસે માર ખાય,
 કંઈક મરેને કંઈક ઘવાયે, તોથે હજરો હોડતા જાય-જુ.
 દંડા ચક્કાવે જેલો ભરેને, ગાળોના વરસાદ થાય,
 એથી પણ એને શાંતી ન મળતી માર્ગલ લો જારી થાય-જુ.
 બાળક વૃદ્ધ ચુવાનને માયી, વળા સીએ પર નાંખયા હાય,
 અખળાએ ઉપર ઘોડા ચક્કાંયા જણે માર્યો મેટો વાધ-જુ.

੬

ਹਿੰਦਮਾਂ ਆਵੀ ਹਿੰਦਤੁਂ ਖਾਧੁਂ ਤੇ ਝੀਖੁਂ ਏਣੇ ਹਰਾਮ,
 ਏਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀਨਾ ਕੁਤਰਾ ਕਾਜੇ ਲੀਧਾ ਹੀਠੀਓਨਾ ਪ੍ਰਾਣ-ਲ੍ਗ。
 ਹੁਲਾਰੋ ਜਨਨੇ ਜੇਕਮਾਂ ਪੁਰੀ ਮਨਮਾਂ ਕੁਲਾਈ ਜਾਥ,
 ਜੇਕ ਮਹੀਂ ਏਨੇ ਰਿਮਾਵੇ, ਜਾਣੇ ਸਥਤਾਨਨੇ। ਲਾਈ-ਲ੍ਗ。
 ਪੁਨਥਾ ਹਵੇ ਏਨਾਂ ਪਰਵਾਵਾਂ ਤੁਲਿਆਂ ਨੀਤੀ ਨੇ ਨਾਥ,
 ਨੋਭਤ ਏਨਾ ਨਾਸ਼ਨੀ ਵਾਗੇ, ਤਾਲਤਾ ਆਸਨੀਆਂ ਫੇਣਾਈ-ਲ੍ਗ.

* ਸੱਚਥਾ ਇਤੀਹ *

ਜੇਗੀ ਸਾਗਰ ਕੇ ਤੀਰ ਜੁਕਾਵਾਂ ਕਰੋ ਸਾਰੀ ਆਵਮਕੁ ਪਾਠ ਰੀਅਧਾ ਕੁ
 ਸਾਖਰਮਤੀਓ ਤੀਰਪੇ ਕਈਸੀ ਮਹੁਲੀ ਫੇਖਾ ਰਹੀ
 ਹੁਨੀਧਾਈ ਨਸਮਤ ਛੋਡਕੇ ਕੇਵੀ ਅਤਖ ਜਗ ਰਹੀ
 ਭਾਰਤ ਮਹਿਥਾ ਛੀ ਧੁਨ ਲਗਾਯਾ ਕਉ ਜੇਗੀ ਸਾਗਰਕੇ ਤੀਰ ਜੁਕਾਵਾਂ ਕੁ
 ਧਨ ਮਾਲ ਮੀਦਕਤ ਛੋਡਕੇ ਆਖਰ ਕੇ ਲੀਧ
 ਭਾਰਤ ਸੁਕਿਤ ਕੇ ਕਾਜੇ ਸੁਆਚਾ ਕੁ
 ਸਵਤਨਤ ਤਾਈ ਗੋਂਸਮੇਂ ਲੁਵਨ ਇਕੀਰੀ ਕੇ ਲੀਧ
 ਜੁਹੀ ਸਾਗਰਕੇ ਤੀਰ ਜੁਕਾਵਾਂ ਕੁ
 ਸੁਤਰ ਤਾਂਤਣੇਮੇ ਸ਼ਵਰਾਜ ਕੀ ਓਖਾ ਛਾਰਹੀ
 ਹੀਨਸ਼ੇਂ ਲੀਏ ਲੀਟੇਕਲੇ ਸੱਚਥਾ ਪ੍ਰਤੀਜਾ ਜਲ ਰਹੀ

७

अहीसा ज्वनका जप ज्वाया करे जेणी सागरके तीर झुकाया करे.

हिंदकी हाल धुरी अने दिक्षिएँ चार रही
 लाखो झुरे लाखो झारे लाखोकी घर बाही हुए
 लाखो लुभी पे लुखे गीराया करे जेणी सागरके तीर झुकाया करे
 अय तेरी ज्वलभी जंजुरेजे मेरी भारत जड़का रही
 अय तेरे जलीम पंजेमे मेरी भारत लुटा रही
 तेरी भीठी सोषतमे चुसाया करे जेणी सागरके तीर झुकाया करे
 अय तेरी जंजुरके सामने मेरी मुंठी दिखा रही
 शे तेरी अत्याचारीड़े मेरी शांति जला रही
 मेरी अहि सामे हिसा जलाया करे जेणी सागरके तीर झुकाया करे
 स्वतंत्र तो के लीये काया मेरी खड़ी हुए
 हमारी खुनसे भारतकी आज्ञाही खड़ी हुए
 जन हेक जगतकु दिखाया करे जेणी सागरके तीर झुकाया करे

सच्चे सत्याघड़ी खन जया करे,

महात्मा गांधीज्ञका दिलमे ध्यान धरे।

साधरभतीके तीरपे गांधीज्ञका आश्रम हृथ,

हेशके स्वतंत्र करता बापुज्ञका धर्म हृथ.

धर पर राष्ट्रका ज़ंडा झरकाया करे सच्चे

भत लीझी गांधीज्ञने अगीयार क्षममे हीज्ञो.

એંર હુદકી સક્રીર અખ. આજાહ હુમકો કીનેઓ,
 હિંદ હેવીકા શ્રાંગ કાળયા લક્ષે ચર્ચે.
 બાંશ તારીક કોચ્ચે ગાંધીજી આશ્રમ છોડકે
 દેશકો જાગૃત કિથા કાયહા નીમકકા તોડકે.
 વંદે ભાતરમ કા ભાઇઓ। પેઠાર કરો સર્ચે,
 સરકાર નહીં સુનતી હુમારી દેશ દેશકી ફરીયકો
 હુમ ઉઠા હેંબે ઉસીકે રાજ્ય ખતે તાજુકુ,
 અખ તો કાપડ વિદેશી જલાયા કરે।
 ખાદીકી ટોપી ધોતીઓરે ખાદી કા પેરળુ પહેરકે,
 ચારે તકદી ચરખા ચલાયા કરે।
 દેશ નેતાઓકી ને ખોલાયા કરો ચર્ચે।

ચુવાનોના પડકાર

ચુવાનો એ હિંદના, સહનીક બનીને ચાલો।
 સંતાનો એ હિંદના મહોં ણનીને મહાલો।
 ચુવતીઓ એ હિંદની, કેસરીયાં કરીને ચાલો।
 મહોં જેવા મહોં થધને, ઘેર સંતાવું શોલે નહિ-ચુવાનો।
 વિરમગામના અત્યાચારો, ધરાસણાના લાડીમારો
 પેશાવરના ગોળીખારો, સઉ સાંલળીને ચાલો-ચુવાનો।

ધાળે દહુડે ધાડ પડાવે, મહીલા પર લાઈ ચલાવે
 શુલામીથી છુટવા, સહનીક બનીને ચાલો-યુવાનો
 સરોજની યરોડા સીધાંબ્રા, ગાંધીજી પણ જેલ સીધાંબ્રા
 હિન્દુ મુસલમીન પારસી, સઉ એક સાથ ચાલો-યુવાનો
 આજાં કરવા હિન્દને, રાષ્ટ્રકેવજ ફરકાવે।
 વૃદ્ધ નેતાઓ જેલ ખીરાને, તે જેલને શોભાવે-યુવાનો
 ગાંધીજીએ નીડર બનાંબ્રા, જેલ તણેં ઊર ના રાખો
 લાઈની ખીક છોડી દઈને, હિંદીએ સઉ ચાલો-યુવાનો
 સ્વતંત્ર ભારત જેવાને માટે, લાખો યુવાનો કુદી પડો
 લાલ બનેલા લોછી પીને, શુંડાએને હાંડી મુકો-યુવાનો
 બહાદુર બનીને મર્દો, યા હોમ કરી જુકાવે
 યુવાનો, એ હિન્દના સહનીક બનીને ચાલો.

અંતિમ કેસરીએ

(સર ફરેશીકી તમના—એ રાગ)

હુકુલ પડી છે હિન્દમાં એ હિંદીએ હુશિયાર હો !
 બાહેામ કરવા યુદ્ધમાં આજે હુવે તહિયાર હો !
 વાધા સજે વીર કેસરી આવે સમે વિચાર શો !
 રણૂજંગ છેદ્દેલો એકીએ ઝાં જીત હો કે હાર હો !

સીના ઉપર સમશોર-ધા બંદુકના એ ખાર હો !
 હાથે સવિનય લંગતા એ જાળિતમય હથિઅર હો !
 સ્વતંત્રને હેઠાવતી જે દેશની સરકાર હો !
 તેના ગુલામી રાજમાં નહિ પ્રાણું દરકાર હો !
 માણ્યું કહી મળશે નહિ પણ લોગ આપી મેળવો,
 છે આપણો આ દેશ એવી ભાવનાને કેળવો.
 કોમી કલહ-કંકાશના અઘડા તમે ઉંચા મુકો,
 સહુ એક થઈને સંપથી મયહાનમાં આજે કુકો.
 જુઓ મરણીએ થઈ તમે અન્યાયનું જ્યાં તંત્ર હો !
 બસુ એક-પૂર્ણ-સ્વરાજ્ય આ ચુદ્ધ જીવનનો મંત્ર હો !
 કૃયાં તો તમારા દેશને સ્વતંત્રનાં સન્માન હો !
 કૃયાં તો તમારા જન એ સન્માન પર કુરખાન હો !
 સંગ્રામ એલ્યા ખુણ આ અતિમ કેસરીએ કરો,
 કૃયાં વીરને મહેતે મરો કૃયાં કિજય કીર્તિને વરો.
 આંખો મીંચી આગળ ધસો પાછા હુદે ઝરશો નહિ,
 આ ચુદ્ધમાં મરશો છતાં ધતિહાસમાં મરશો નહિ.
 જે જતશો તો સત્તવણે આ દેશના ધા રૂજશો,
 મૃત્યુ પુઠે લોકો તમારાં પુતળાને પુજશો.
 રે ! મહી થઈ મયહાનમાં પડતા સહુ સતકારશો,
 નામહી થઈ ખાશો ણગાસા તો ખધા દ્રિટકારશો.

માટે ચલો સહનીક બનો સંઘામમાં કુદી પડો,
જેની કુણે છે જન્મ તે જન્મની તર્ફે ઠડારે ચઢો.
તેત્રીસ કેટી હિન્હીએને લાન ડેલે રજીના,
ગરજીવલે સહુ આજ 'વન્હેમાતરમ્'ની ગર્જના.

→ કર્મયુગ ←

આ ગયા હુદી કર્મયુગ કુછ કર્મ કરના શીખલો,
હેશ પર અર્દ જાતિ પર હુંસ કે મરના શીખલો.
મારનેકા નામ મત લો, પહેલે મરના શીખલો;
મિસલે આચ્છેન્ડ હથ કર, દ્વિર ઉલરના શીખલો.
પાર યદિ હોના તુંહે પરતંત્રતા હુઃખ સિંધુસે; :
તૈર કર તો રક્તસાગરસે ઉત્તરના શીખલો.
દ્વિર જલા હોંગે સકલ સંસ્કારકે ક્ષણુ માત્રમે;
હેશહુઃખી આગમેં પર પહેલે જલના શીખલો.
જેલયાત્રાકે લિયે હિન રાત ઉત્સાહિત રહો;
કૃષ્ણ-જન્મસ્થાનમેં નિર્ભિય વિચરના શીખલો.
હેણના હૈ દૃશ્ય ભારત વર્ષસેં યદિ સ્વર્ગિકા,
હેશકા તો પ્રાણુપનસે હુઃખ હુરના શીખ લો.

ભારતકા ડંકા

ભારતકા ડંકા આલમમે, ખજવાયા વીર જવાહીરને
 સ્વાધીન અનો, સ્વાધીન અનો, સમજન્યા વીર જવાહીરને
 વહુ લાલ જે મોતીલાલકા હે, વહુ લાલ હુલારા ભારતકા
 સોતે ભારતકો હુઠ કરકે, જગવાયા વીર જવાહીરને
 અંગ્રેજે કી મૃગ તુધ્યામે, લટકે થે સખ ભારતવાસી
 પુરી આજાહીકા મંતર શીખલાયા વીર જવાહીરને
 હે હે સ્પીચે જંદા હીલ, કમણેરી હુર અગાહી સમ
 રગ રગમેં ખુ આજાહીકા, હોડાયા વીર જવાહીરને
 શુદી હે રાજનીતી ઉસને, છાન્દા હે ખાખ વીહેરાડિકા
 સમતા સ્વતંત્રતા કા મારગ, હીખલાયા વીર જવાહીરને
 દિશરોશાન આગ ધગધગતી હૈ આજાહીકા ઉસકે હીલમે
 જુસસે ચુવકોકા મુંરહા હીલ, ચમકાયા વીર જવાહીરને
 નવચુવડ કરેડો ભારતકે, કુલેશે લોગ વિલાસોમે
 ચુવકોકી શક્તિ કેાઇ કદમ, ઉજવાયા વીર જવાહીરને
 આદર્શ ચરિત્રસે એ અપને, ચુવકોંકા હે રાખાટ અના
 આજાહીકા ઉંચા ઝંડા, લહરાયા વીર જવાહીરને
 ખીજલી હે વાહીમે ઉસકી, જાહુ હે આંખોમં ઉસકી
 દેખા જુસકો એક પલસરમે, અપનાયા વીર જવાહીરને
 ગાંધીજી આરીષ હે ખાલે, ખુદ કલઠ્ઠ ખજુંગા મેં તેરા
 તથ સહુસા રાઘ્રપતિકા શીર, ખંધવાયા વીર જવાહીરને.

૧૩

(રાગ-મેરે ચોકા એલાલો મહીને મુજે)

આપુ ગાંધીની શીખ શરીર ધરો વરતુ વિહેશાંગોની તમે બંધ કરો।
 સાખી—લાખો તમારા દેશબંધુ લોહીથી ખરડાય છે
 તોપણુ તમારી સાખ્ખાં નહી કેમ એઠી થાય છે
 હવે ધર ઘરમાં રંગીયાનો નાંદ કરો તકલા રાખી આ હીંદું કર્જ ભરો
 હીંદુ સુસલમાન પારસી આ દેશની વજારે ચઢો
 પરહેરા માલ ન રાખવા પ્રતિજ્ઞા તમે રાખજે
 હીંદુની હાય સુણુનીને શુરા અહાર પડો મુકૃતી હીંદુની કરવાને પ્રાળુ ધરો
 નેતા યદુ આ દેશના જરૂર જેલને શોભાવજે
 સ્વરંગયના સીહામને રાષ્ટ્રય ધ્વજ ફરડાવજે
 કુંદ્યા હીંદના સુંખો ઉડી આરા ધરી કુઝે બંધુ મરે જેશો ધ્યાન હું
 ગઈ જેલમાં ભર્ગની ધર્ણી એ વાત વર ધર થાય છે
 તોપણુ ધર્ણી બહેનો થકો વાચસ નહી મુકાય છે
 પહેરો ખાદી તો લીંદની આખાદી થશે બહેનો જેલ થકી બધી છુટી જશે
 લાડી તળા મારે ધર્ણાના શાર પુટ્યાં છે અરે
 તોપણુ ધર્ણાના શારથી ટોપી નહીં બહલાય છે
 રાખી વિહેશાંગોની તમે હુર કરો હવે આપુની ટોપી તમે શાર ધરો
 હેઠલ મહીં ને ચહા થતી વિહેશીની વપરાય છે
 સાકર વિહેરા જોઈને કંઈ બંધુએ મુજાય છે
 એવી ચહા પીવાની તમે બંધ કરો સાકર વિહેરા છોડવા જ્ઞામ ધરો
 સેકડો પીડો તળાં પાંકિટરો પડડાય છે
 ધીકુકાર છે તોપણુ ધર્ણાં દાર પીવાને જન્ય છે
 હવે દાર પીવાનું તમે બંધ કરો બંધુ જેલ ગયા તેનો અખાલ કરો

તકલી કે તીર ?

તકલી નથી પણ તીર છે છાતી વીંધે સરકારની
તકલી તણું એ તારમાં, ખાજુ ઇના સરકારની
નાળુક છે દેખાવમાં પણ ધાર કારી તે કરે
તકલી તણું ચકડુર મહીં પરહેશની મીલો પડે
ધાર તકલીની તી઱્હી સરકારને થથરાવતી
પરહેશની પાપી મીલોને ધાક્થી ધુંજાવતી
બારીક જાડુ શુંધ સુતર પ્રેમથી પેઢા કરે
કંગાલ ભારત વાસીઓના ચેટની રેણુ ભરે
નવરાશમાં ગમ્મતાં હીયે ને મૌન સંગીત આપતી
આત્મ સંયમ અડગતાના સદગુણોને લાવતી
શાન્ત ને મીઠી ભલી વળી હુસ્તને શોભાવતી
આભાદ ભારત વર્ધની પ્રીય આખરું એપાતાવતી
અહીં સાતણું હૃથીયાર તકલી અધ્યક્ષ્યતા ઉપજાવતી
પરહેશની સરકારના એ હાડ પણ ખખડાવતી

ચરખા ચલાવો આજ કહે છે બાપુ (૨)

ચરખાથીજ સ્વરાજ કહે છે બાપુ (૨)

૩ લઇ આવો પીંજતા શીંઘો પુણી અનાવો—કહે છે બાપુ
પુણી અનાવી કાંતતાં શીંઘો કાંતો બારીક તાર—કહે છે બાપુ

૨૫

સાખી.

એકી પરતંત્રતા તણુંએ ચરખાથી તુટશે
 ખ્રીટીશ સાહી વાદના કુડચે પુડચાં ઉડશે
 જે દેશની લક્ષમી જુએ। પરદેશ વહી જય છે
 તે દેશની રૈયત તણું આ હાલ આવા થાય છે—ચરખા
 જે દેશની રૈયત તણો રાજ વેપારી ડોય છે
 તે દેશની રૈયત જુએ। કેવી ભીખારી થાય છે—ચરખા
 નથી ચરખો એ ચકશુદર્શન ગુલામી એ તોડશે
 ખ્રીટીશ સાહીવાદના સત્તાને તોડશે—ચરખા
 તકલી નહી એ તીર છે છાતી વીધે સરકારની
 દેખાવમાં નાની છાતાં એ ધાર છે તલવારની—ચરખા
 કાંતો તકલી રેંતીએ નીકળે બારીક તાર
 એ સુતરના તારથી ભારતનો ઉદ્ધાર—ચરખા।

(રાગ—આંગ્રેઝિએટ)

તારે માથે ભારે હુવે કાળરે, બાળ ખ્રીટાનીઆનાં	
એટા હુવેથી તું સંભાળરે,	„
તેં તો ભાર્યા લાઠીથી ભારરે	„
તેં તો કીધા ગોળીથી ઠારરે	„
તેં સરધસ્થ ઘણું અટકાવીઆંસે	„
તેં તો ઘાડા ઐકામ હોડાન્યારે	„
તેં તો ભાખણું આ હુંદું ખાંધુરે	„

੧੬

ਤੁਂ ਤੋ ਮਤਲਖਮਾਂ ਪੁਰੈ ਸਾਖੁਰੇ „
 ਤੋਂ ਤੋ ਬੇਸ਼ਵਾਨੀ ਠਾਣੇ ਕਾਪੀਹੈ, „
 ਭੁੰਡਾ ਸੀਫਨੇ ਰਹ੍ਯੋ ਹੁਖ ਆਪੀਹੈ „
 ਤੋਂ ਤੋ ਹੀਂਫਨੇ ਲੀਖੁਂ ਛੁੰਧੀਹੈ „
 ਧਨ ਧੁ॥ਰੈ ਖਾਖੁਂ ਧੁਨੀਹੈ „
 ਤੋਂ ਤੋ ਅੰਸ਼ਸੁ ਤਾਝੇ ਤਰ ਕੀਖੁਨੈ „
 ਤੋਂ ਤੋ ਹੀਂਫਨੁਂ ਨਾਂ ਹੀਤ ਕੀਖੁਨੈ „
 ਤੋਂ ਤੋ ਲਾਖੋ ਕਰੋਡੋ ਕਾਪੀ ਗਾਥਨੇਹੈ „
 ਪਾਪੀ ਤਾਰਾਂ ਆ ਪਾਪ ਤਨੇ ਖਾਥਰੈ „
 ਏਵੇ ਜਾਗਾ ਗਾਂਧੀਲੁ ਖਾਪੁਰੇ „
 ਏਥੇ ਜਗਾਓਧੁਂ ਆਖੁਂ ਹੀਂਫਨੇਹੈ „
 ਤਨੇ ਸਤਿਆਗੁਰੀ ਖਾਣੁ ਲਾਗਧਾਂਹੈ „
 ਬੇਟਾ ਹੁਵੇ ਤਾਰਾ ਖਾਰ ਵਾਗਧਾਰੈ „
 ਤੁਂ ਤੋ ਧਣੋ ਰਹ੍ਯੋ ਛੇ ਅਖੁਰੇਹੈ „
 ਤਨੇ ਅਹੁਇਂਕਾਰ ਕਰਸ਼ੇ ਪੁਰੇਹੈ „
 ਤਾਰੀ ਏਨਕੇ ਕੁਕੱਸੇ ਫੇਵਾਣਾਂਹੈ „
 ਤਾਰੀ ਮੀਲੇ ਪਰ ਲਾਗਸ਼ੇ ਤਾਣਾਂਹੈ „
 ਤੁਂ ਤੋ ਧੁਮੇ ਜ਼ਖਮਨਾਂ ਖਾਣੇਹੈ „
 ਤਨੇ ਕਰਸ਼ੇ ਸਤਿਆਗਹੁ ਠੇਕਾਣੇਹੈ „
 ਛਜੁ ਜਵਲੁ ਲੇ ਛੋਧ ਤੋ ਜਾਗਨੇਹੈ „
 ਗਾਂਧੀ ਖਾਪੁਨੀ ਮਾਝੀ ਮਾਗਨੇਹੈ „

મીઠાંની લડતનો ગરણો.

ગાંધી રાજ કરે છે સધળા હિંહુસ્થાનમાંરૈ,
સવે હીંદતણા છે એતો તારણુહાર
એઠા સુતર કાંતે યરોડાની જેલમારૈ—ગાંધી
સાખી—પ્રથમ દાંડીમાં ગયા એતો કાયદો કરવા લંગ
એ છ કરોડનો ભાલ છે તમે જઈને કરે ખંડન
પકડી મધરાતે લઈ ગયો મોહનને જેલમારૈ—એઠા
સાખી—રામદાસ ગાંધીને જઈ પકડયા લીમરાડ
ખીજ ખારતોલીનાં ધણા ગયા હતા સહું સાથ
એવાં ખાહાકુર નરને અડપી લીધા સફેલમારૈ—એઠા
સાખી—મહુલાલ ધારાસણે ગયા મીઠું લેવાને કાજ
આટલીવાળાને સરોજની નાયડુ ડાતા સંગાથ
આંટીચા આદમશાચે જુદમ કર્યો છે ઘેંમારૈ—એઠા
સાખી—ચીનાઈ જવાહીરદાવને પુત્ર તૈપણના અણખાસ
ધીયા સર્યાને વગી દ્યાન ને પુશ્વરહાસ
એવા રાજેશ્વરીએને ધાલી હીધા જેલમારૈ—એઠા
સાખી—ગાંધી નથી એ જાંત છે જેવો પુશ્વરનો અવતાર
થિયે માત્રમં શાખટનો જી હી હીંહમાં શર્યો પે.કાર
એ છે વીજ દેવાંશી ભારતનો રમેનાગ—એઠા

26 AUG 2008

Supreme Court

22/9/2015

sep(s) q7(d)